

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

27.11.2025

Elif ESEN

İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin taraf olduğu ILO sözleşmeleri ve ulusal mevzuat, çocukların ağır ve tehlikeli işlerden korunmasını ve iş sağlığı-güvenliği tedbirlerinin çocukların fiziksel, psikolojik ve gelişimsel özelliklerine göre uyarlanmasını zorunlu kılmaktadır.

MESEM modelinde, çocukların özel sektörde fiilen çalıştığı birçok işyerinde **çocuk güvenliği, erken uyarı mekanizmaları, görüntü kaydı, denetim sıklığı ve risk sınıflandırması** gibi konularda ciddi boşluklar olduğu yönünde kamuoyuna yansıyan bilgiler bulunmaktadır.

MESEM konusu her ne kadar Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 'in bir programıysa da işletmelerdeki güvenlik, bakanlığınızın sorumluluğudur. Bu noktada iki bakanlığın bu konuda eşgüdümle çalışmasını gerektiren çok sayıda başlık ortaya çıkmaktadır.

Özellikle son aylarda yaşanan ve ölümlerle sonuçlanan vakalar, işletmelerin çocuklara uygunluğu, koruyucu önleyici tedbirler ve güvenli iş ortamı konularının, bağımsız ve şeffaf biçimde değerlendirilmesi gerekliliğini, tüm bu alanlarda bakanlıklar arası sorumluluk paylaşımı ve işbirliğinin önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

Bu kapsamda:

1. MESEM öğrencilerinin çalıştığı işletmelerde **çocuklara özgü iş sağlığı ve güvenliği kriterleri** tanımlanmış mıdır? Tanımlandıysa, bu kriterlerin uygulanıp uygulanmadığı nasıl denetlenmektedir?

2. Bakanlığınız, MESEM öğrencilerinin bulunduğu işyerlerinde **ek denetim, çocuk koruma odaklı özel kontrol listeleri** veya **yüksek riskli işletmelere yönelik sıklaştırılmış izleme ve denetim** uygulamakta mıdır?

3. MESEM kapsamında çocuk çalıştıran işyerlerinde **canlı kayıt alan kamera sistemleri, sürekli görüntü kaydı** veya "karanlık nokta bırakmayan" yerleşim düzeni gibi güvenlik standartlarının zorunlu tutulmasına ilişkin bir düzenleme bulunmakta mıdır?

4. Son üç yılda, yalnızca MESEM öğrencilerinin bulunduğu işletmelerin iş güvenliğine yönelik yapılan özel denetim var mıdır, eğer varsa sayısı kaçtır? Bakanlığınızca yapılan bu denetimlerde kaç uygunsuzluk tutanağı tutulmuştur, yaptırım ne olmuştur?
5. Çocukların çalıştığı işyerlerinde, işletmenin geçmişte çocuk işçiliği, istismar, şiddet veya iş güvenliği ihlalleri nedeniyle işlem görüp görmediği dikkate alınmakta mıdır? Bu işletmeler için **risk puanlama sistemi** uygulanmakta mıdır?
6. Bakanlığınız ile Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) arasında MESEM işletmelerine ilişkin **ortak denetim protokolü, veri paylaşımı ve erken uyarı mekanizması** bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa, hangi kriterlere göre işletmelere müdahale edilmektedir?
7. MESEM öğrencilerinin çalıştığı işyerlerinde ağır ihlal tespit edildiğinde söz konusu işletmelerin **MESEM havuzundan çıkarılmasına** ilişkin MEB ile ortak karar süreçleri nelerdir, nasıl işlemektedir? Bu kararlar kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?
8. Çocukların çalıştığı işyerlerinde **işkence, şiddet, kötü muamele** ihtimaline karşı özel bir izleme hattı veya acil bildirim sistemi kurulması planlanmakta mıdır?
9. Çocukların ağır ve tehlikeli işlerde çalışmasını önlemek için, MESEM kapsamındaki sektör sınıflandırmasının yeniden gözden geçirilmesine yönelik MEB ile ortak bir çalışmanız var mıdır?